

सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाद्वारे “विशेष प्रसिध्दी मोहिम” राबविण्यासाठी माध्यम आराखडा तयार करण्यास व त्यासाठी येणाऱ्या अंदाजित खर्चास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्र. मावज-२०२३/६५/प्र.क्र.३२/कार्या-३४
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक:- ७ फेब्रुवारी, २०२३.

वाचा :- १) सा. प्र. वि. शासन निर्णय क्र. मावज-२०२०/प्र.क्र.३३/कार्या-३४, दि. १६ मार्च २०२०
२) सा. प्र. वि. शासन निर्णय क्र. मावज-२०१८/प्र.क्र.२३९/३४, दि. २६ मार्च २०२०
३) सा. प्र. वि. शासन निर्णय क्र. मावज-२०२२/प्र.क्र.१२९/कार्या-३४, दि. ३१ जानेवारी २०२३
४) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय यांचे पत्र क्र. जाहिरात २०२२-२३/वि.प्र.मो./का-५/११६९, दि. १ फेब्रुवारी २०२३

प्रस्तावना :-

राज्य शासनाच्या विविध विभागांमार्फत राबविण्यात येणाऱ्या लोकाभिमुख योजना, विकास प्रकल्प, ध्येय धोरणे, महत्वाकांक्षी प्रकल्प, विकासकामे व लोककल्याणकारी योजनांची माहिती विविध प्रसार माध्यमांद्वारे जनतेपर्यंत पोहोचविण्याचे कार्य माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयामार्फत करण्यात येते. त्याकरिता जाहिराती तयार करून त्यांचे वितरण करणे, सर्वकष जाहिरात मोहिमांची आखणी करणे व अंमलबजावणी करणे अशा प्रकारच्या कामांचा समावेश होतो. त्यानुसार सर्वसामान्य जनतेच्या हितासाठी शासनामार्फत करण्यात येणाऱ्या प्रयत्नांबाबत जनतेस माहिती व्हावी याकरीता वर्तमानपत्रे, दूरचित्रवाणी वाहिन्या, रेडिओ, बाह्य व अन्य माध्यमे, समाज माध्यमे यासह विविध नवमाध्यमांद्वारे व्यापक प्रसार व प्रसिद्धी करण्यासाठी येणाऱ्या अंदाजित खर्चाचा माध्यम आराखडा माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयामार्फत तयार करण्यात आला आहे. सदर माध्यम आराखड्यानुसार दिनांक ३१ मार्च २०२३ पर्यंत “विशेष प्रसिध्दी मोहिम” राबविण्याबाबत उक्त संदर्भ क्रमांक ३ येथील पत्रान्वये प्रस्तावित करण्यात आले आहे.

शासन निर्णय:-

सन २०२२-२०२३ या आर्थिक वर्षामध्ये शासनाच्या विविध योजनांचा व्यापक प्रसार व प्रसिध्दीसाठी, अ) विशेष प्रसिध्दी मोहिम, ब) शासकीय संदेश निर्मिती प्रकिया, अशा दोन भागांमध्ये प्रसार माध्यम आराखडा तयार करण्यात आला आहे. या माध्यम आराखड्यानुसार विशेष प्रसिध्दी मोहिमेअंतर्गत, वर्तमानपत्रामधून DGIPR च्या दराने व उर्वरीत अन्य सर्व प्रसिध्दी माध्यमांद्वारे DAVP च्या दराने सर्व शासकीय संदेशांचे प्रसिध्दी व प्रसारण करण्यात येईल. या विशेष प्रसिध्दी मोहिमेकरीता तयार करण्यात आलेल्या माध्यम आराखड्यास तसेच तो राबविण्यासाठी येणा-या अंदाजे रु. १४३,६१,३६,४८०/- (अक्षरी रु. एकशे त्रैचाळीस कोटी एकसष्ट लाख छत्तीस हजार चारशे ऐंशी फक्त) इतक्या खर्चास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे. या विशेष प्रसिध्दी मोहिमेसाठी तयार करण्यात आलेल्या माध्यम आराखड्यानुसार येणा-या अंदाजित खर्चाचा तपशिल पुढील नमूद विवरणपत्राप्रमाणे राहील:-

अंदाजित माध्यम आराखडा

अ) विशेष प्रसिध्दी मोहिम -				
क्र.	प्रसिध्दी माध्यम	दर	कालावधी	अंदाजित खर्च (लाखात)
१	महासंचालनालयाच्या यादीवरील राज्यातील वर्तमानपत्रांद्वारे तसेच इतर राज्यातील वर्तमानपत्रांद्वारे शासकीय संदेशाची प्रसिध्दी	DGIPR ने मान्य केलेल्या दरानुसार / DAVP यादीवरील दरानुसार	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	५८९.७२
२	वृत्त व मनोरंजनात्मक दूरचित्रवाणी वाहिन्यांवरून वाहिन्यांवरून व्हिडिओ शासकीय संदेशाचे प्रसारण	DAVP यादीवरील व दरानुसार	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	१०४.००
३	सह्याद्री दूरदर्शन वाहिनीवरून व्हिडिओ शासकीय संदेशाचे प्रसारण	केंद्र सरकारचे दरानुसार	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	१४.८०
४	ऑल इंडिया रेडिओ वाहिनीवरून ऑडिओ शासकीय संदेशाचे प्रसारण	केंद्र सरकारचे दरानुसार	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	२४.८०
५	खाजगी एफ.एम.रेडिओ वाहिन्यांवरून ऑडिओद्वारे शासकीय संदेशाचे प्रसारण	DAVP यादीवरील व दरानुसार	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	१४.४०
६	महाराष्ट्रातील कम्युनिटी रेडिओ वाहिन्यांवरून व्हिडिओ जाहिरातीचे प्रसारण	DAVP यादीवरील व दरानुसार	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	११.६०
७	राज्यातील प्रमुख शहरातील (मुंबई, नवी मुंबई, ठाणे, पुणे, नागपूर आदी) बस थांब्यावरून शासकीय संदेशाची प्रसिध्दी	DAVP यादीवरील व दरानुसार (ज्या संस्थांकडे या माध्यमांचे Sole Rights उपलब्ध असतील त्या संस्थांमार्फत)	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	३४.५०

८	महाराष्ट्रातील रेल्वे स्थानकांवरून एलईडी/एलसीडी स्क्रीनद्वारे प्रसिद्धी	DAVP यादीवरील व दरानुसार	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	४०.००
९	मुंबई, पुणे व नागपूर विमानतळांवरून हॉर्डिंग/एलईडी/ एलसीडीमार्फत उपलब्धतेनुसार शासकीय संदेशाची प्रसिद्धी	DAVP यादीवरील व दरानुसार	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	३०.००
१०	राज्यातील एसटी महामंडळाच्या बसेसवरून तिन्ही पॅनेलद्वारे शासकीय संदेशाची प्रसिद्धी	जुने DAVP दरानुसार (ज्या संस्थांकडे अद्यापपर्यंत सदर माध्यमांचे Sole Rights उपलब्ध असतील त्या संस्थांकरिता)	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	१५.००
११	महाराष्ट्र राज्यातील खाजगी हॉर्डिंगद्वारे आवश्यकता व उपलब्धतेनुसार शासकीय संदेशाचे प्रसारण	DAVP यादीवरील व दरानुसार	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	१०.००
१२	महाराष्ट्रातील एसटी महामंडळाच्या स्टॅण्डवरील एलईडी/एलसीडी स्क्रीनद्वारे शासकीय संदेशाची प्रसिद्धी	जुने DAVP दरानुसार (ज्या संस्थांकडे अद्यापपर्यंत सदर माध्यमांचे Sole Rights उपलब्ध असतील त्या संस्थांकरिता)	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	८.००
१३	महाराष्ट्रातील १४० एसटी महामंडळाच्या डेपोमधील ध्वनीक्षेपणाद्वारे (ऑडिओ) शासकीय संदेशाची प्रसिद्धी	DAVP यादीवरील व दरानुसार	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	२५.००
१४	मुंबईतील बेस्ट बसेसवरून संपूर्ण ब्रॅपद्वारे शासकीय संदेशाची प्रसिद्धी	DAVP यादीवरील व दरानुसार	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	५.००
१५	राज्यातील इतर प्रमुख शहरातील बसेसवरून संपूर्ण ब्रॅप/ पॅनेलद्वारे उपलब्धतेनुसार शासकीय संदेशाची प्रसिद्धी	DAVP यादीवरील व दरानुसार	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	५.००
१६	मुंबई आणि नागपूर मेट्रो स्थानकावरील एलसीडी/एलईडी स्क्रीनद्वारे उपलब्धतेनुसार शासकीय संदेशाची प्रसिद्धी	DAVP यादीवरील व दरानुसार	माहे फेब्रुवारी ते मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत	५.००
१७	समाज माध्यमांद्वारे प्रसिद्धी (३०-४० दिवस)	फेसबुक, टि्वटर आणि अन्य सोशल क्रिएटिव्ह आणि पेड पोस्टिंग + ओटीटी आणि डीजीटल प्लॅटफॉर्म		१०.००
	एकूण अंदाजित खर्च (अक्षरी रुपये नऊशे सहाचाळीस लाख ब्याँशी हजार फक्त)			९४६.८२

(ब) शासकीय संदेश निर्मिती

१८	क्रिएटिव्ह	टिक्कीसी ३०-६० सेकंद डीएव्हीपी दरानुसार	रु.७,००,०००/-	एकूण टिक्कीसी	१	७.००
		ऑडिओ जिगल ३०-६० सेकंद डीएव्हीपी दरानुसार	रु.४५,०००/-	एकूण ऑडिओ जिगल	१	०.४५
		प्रिंट क्रिएटिव्ह	रु.१५,०००/-	एकूण प्रिंट क्रिएटिव्ह	१	०.१५
		भाषांतर, रुपांतर एका माध्यमातून इतर माध्यमात				३.००

१९	मूल्यांकन/निरीक्षण अहवाल	इम्पॅक्ट असेसमेंट, फिडबॅक कलेक्शन (मॉनिटरिंग आणि इव्हॅल्यूवेशन)	-
२०	प्रशासकीय खर्च शासन निर्णय दि.१३.८.२०२१ नुसार	माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाला येणारा कार्यालयीन उपकरणावरील खर्च, सॉफ्टवेअर, तात्पुरता मनुष्यबळावरील खर्च, संशोधन खर्च, वाहतूक खर्च, इतर किरकोळ खर्च	-
	एकूण अंदाजित रक्कम रुपये दहा लाख साठ हजार फक्त		१०.६०
	एका योजनेच्या जाहिरातीच्या निर्मिती व प्रसिद्धीसाठी येणाऱ्या एकूण अंदाजित खर्चाची रक्कम (अ + ब) (अक्षरी रुपये नऊशे सत्तावन्न लाख बेचाळीस हजार फक्त)		९५७.४२
	विविध प्रकारच्या १५ विशेष योजनांसाठी एकूण अंदाजित खर्च (अ + ब) x १५ (अक्षरी रुपये एकशे त्रेंचाळीस कोटी एकसष्ट लाख छत्तीस हजार फक्त) (योजनांची संख्या ही अंदाजे असून त्यामध्ये कमी अथवा जास्त बदल अपेक्षित आहे.)		१४३६१.३६

२. माध्यम आराखड्याच्या उपरोक्त तक्त्यामध्ये दर्शविण्यात आलेली रक्कम अंदाजित असून एखाद्या माध्यमाद्वारे प्रसिद्धी न झाल्यास सदर माध्यमाची अंदाजित रक्कम उपरोक्त तक्त्यामधील कोणत्याही माध्यमांमध्ये आवश्यकतेनुसार वापरण्यास तसेच एखाद्या माध्यमामध्ये बदल करण्यास तसेच वरील माध्यम आराखड्यानुसार कार्यवाही करताना महासंचालनालयाचा अनुभव आणि क्षमता लक्षात घेवून माध्यमाची निवड, माध्यमांचा वापराचा आकार, जाहिरातीचा कालावधी आणि वारंवारिता ठरविण्याबाबतचे अधिकार महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय यांना राहतील.

३. प्रस्तुतचा खर्च सामान्य प्रशासन विभाग, मागणी क्र.-ए-६-२२२०-माहिती व प्रसिद्धी, ६०- इतर, १०१ जाहिरात व दृक प्रसिद्धी (००) (०३) शासकीय योजनांची विशेष प्रसिद्धी मोहीम (योजनांतर्गत), २६ जाहिरात व प्रसिद्धी (संगणक सांकेतांक क्र.२२२०११७५) या लेखाशिर्षांतर्गत सन २०२२-२३ मधील मंजूर अनुदानातून बीम्स प्रणालीवर उपलब्ध तरतुदीच्या मर्यादेत आवश्यक व महत्वाच्या बाबींवर करण्यात यावा. सदरहू खर्च त्या त्या प्रयोजनांसाठी उपलब्ध असलेल्या तरतुदीमधूनच भागविण्यात यावा. याकरिता कोणताही अतिरिक्त निधी उपलब्ध करून देण्यात येणार नाही.

४. प्रस्तुत शासकीय योजनांच्या विशेष प्रसिद्धी मोहिमेअंतर्गत खर्च करताना शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय / आदेश / परिपत्रके यांनुसार तसेच वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र.विअप्र-१०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, दि.१७/०४/२०१५ अन्वये निर्गमित वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ मधील तरतुदींचे / अटी व शर्तीचे पालन करून तसेच उक्त संदर्भ क्र. २ येथील शासन निर्णय दि.२६ मार्च २०२० अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय शक्तींचे तसेच खरेदी प्रक्रियेबाबत उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दि.१ डिसेंबर, २०१६ च्या तरतुदीनुसार तसेच अन्य अनुषंगिक शासन निर्णयातील तरतुदींचा तसेच प्रचलित ई-निविदा प्रक्रिया / CVC निर्देश / CAG मार्गदर्शक तत्वे इत्यादींचे काटेकोरपणे पालन करून खर्च करण्यात यावा व त्यानुसार विहित केलेल्या कार्यपद्धतीचा अवलंब करण्यात यावा.

५. उक्त संदर्भ क्र. १ येथील दि. १६ मार्च २०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये शासनाच्या विविध विभागांच्या योजनांचा प्रसार व प्रसिध्दी करण्यासाठी जाहिरात क्षेत्रातील विशिष्ट अनुभव व व्यवसायिक अर्हता असणाऱ्या जाहिरात संस्थांच्या सूचीस उक्त संदर्भ क्र.३ येथील दि. ३१ जानेवारी २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दि. ३१ मार्च २०२३ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आलेली आहे. सदरहू विशेष प्रसिध्दी मोहिम या शासन निर्णयातील जाहिरात संस्थांमार्फत राबविण्यात यावी.
६. वित्त विभाग शासन निर्णय दि.१७.०४.२०१५ अन्वये निर्गमित वित्तीय अधिकार नियमपुस्तिका १९७८, भाग-पहिला, उपविभाग-चार, अनुक्रमांक-११ अन्वये विहित केलेल्या अटींच्या अधीन राहून बाह्य यंत्रणेकडून करून घेण्यात येणाऱ्या कामांचा खर्च करण्याबाबत प्रशासकीय विभागाला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार सदरची प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.
७. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ४३/१४४३, दि.२/२/२०२३ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ५७/व्यय-४, दि.३/२/२०२३ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यांत आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०२१०१७०३२५३००७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(ल.ना.सदाफुले)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव.
२. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
५. मा.उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
६. मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
७. सर्व सन्माननीय विधानसभा, विधानपरिषद व संसद सदस्य.
८. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
९. मा.उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

१०. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
११. मा.मुख्य सचिव यांचे सहसचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
१२. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
१३. महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखापरीक्षा), मुंबई, नागपूर,
१४. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई.
१५. सहसचिव, वित्त विभाग (कार्या-व्यय-४)
१६. सहसचिव, नियोजन विभाग (कार्या-१४४३)
१७. उपसंचालक (लेखा), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
१८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१९. निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई
२०. लेखाधिकारी (आहरण व संवितरण), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
२१. निवडनस्ती (का.३४), सामान्य प्रशासन विभाग.
२२. मंत्रालयाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख.
२३. भारतीय जनता पक्ष, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ.कुटीर क्र.१, योगक्षेमसमोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉईंट, मुंबई-४०० ०२०.
२४. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस(इं.) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई-४०० ०२५.
२५. राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष, ठाकरसी हाऊस, जे.एन.हेरेडिया मार्ग, बॅलार्ड इस्टेट, मुंबई-४०० ०३८.
२६. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०० ०२८.
२७. बहुजन समाज पक्ष, प्रदेश सचिव, महाराष्ट्र राज्य, बी.एस.जी.भवन, भूखंड क्र. ८३-ए, कलेक्टर कॉलनी, चेंबूर, मुंबई-४०० ०७४.
२८. भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष, महाराष्ट्र समिती, ३१४, राजभवन, एस.व्ही.पटेल मार्ग, मुंबई -४०० ००४.
२९. भारतीय कम्युनिस्ट (माक्सवादी) पक्ष, महाराष्ट्र समिती, जनशक्ती सभागृह, ग्लोब मिल पॅलेस, वरली, मुंबई-४०० ०१३.
३०. महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना, राजगड, मातोश्री टॉवर, शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई-४०० ०२८.